

πτατίς παραβάλλει τὸν μεγαλόμυμον ἀριστοτέχνην Σαλβίνην ὑποκρινόμενον τὸν Ὀθέλλον καὶ τὸν Χαμλέτον τοῦ Σεῖζπέρ πρὸς τὸν Ἰρδига παριστάνοντα ἐπίσης τὸν Χαμλέτον ἔνθους, δὲν ἀμφιβάλλω Γεώργιε, θὰ ἀνέκραξες ὦ! γλυκὺ καὶ εὐαίσθητον θῆλον τῆς Ἑλλάδος φύλον, ὁποῖα πικρὰ τοῦ ἄδου Μίγαιρα ἐπὶ τοσοῦτον ἰστεῖρωσε τοὺς διανοητικοὺς θησαυροὺς σου! Πῶς τῶνόντι νὰ μὴ ἐκτιμᾷς καὶ θυμαζῇ τὰ ἀκένωτα τῆς καρδίας σου αἰσθήματα, ἅτινα καίτοι ἐν τῇ πρωτοπλάσῳ αὐτῶν καταστάσει, θερμὰ οὐδὲν ἦσσαν ἐσθαι καὶ διάπυρα ἀναβλύζουσιν ἀπὸ τῶν στέρονων τῆς μητρὸς, τῆς θυγατρὸς, τῆς ἀδελφῆς, τῆς συζύγου;

Ἄλλὰ, Κυρ. Γεώργη, πρέπει ἤδη νὰ περάνωμεν τὴν παροῦσαν, διότι ἀρκετὰ δὲ Σὲ ἐβασάνισα. Δὲν ἀμφιβάλλω δὲ ὅτι θὰ δυξάξης τὸν Ἰψιστον ὅτι δὲν μοι ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα νὰ γράψω τι διὰ τὸν «Ἀθῶνα» διότι τότε δὲ θὰ ἐξήντλουν τὴν ὑπομονὴν τῶν φιλομούσων ἀναγνωστῶν καὶ τῶν ἐρατεινῶν ἀναγνωστριῶν, καὶ ἡ Σύνταξις βεβαίως θὰ ἤκουε παράπονα κατὰ στιβάδας. Τοῦτο, βεβαιώθητε, οὐδέποτε θὰ ἐπεθύμουν. Ἄν δὲ σήμερον ἐπὶ τοσοῦτον ἐξέτεινα τὸν λόγον ἐλπίζω νὰ τύχω φιλικῆς παρ' ὑμῶν συγγνώμης. Ὁ Λαμαρτίνος περάνας τὴν φαντασιόπηκτον «Desespoir» ἐνόμισεν ὅτι καίριον κατήνεγκε κατὰ τῆς τύχης τραῦμα. Ἐγὼ εἶχον ἀνάγκην νὰ στενάξω προσέκλινα ἐπομένως εἰς τὸ οὐ; ἐνδὸς φίλου ἵνα ἐκπέμψω τὴν στοναχὴν τῆς καρδίας μου ταύτην. Προτοῦ δὲ ἀπομακρυνθῶ ἀπὸ τοῦ οὐ; ὅπερ τοσοῦτον φίλως ἐτάναςας ὑπὲρ ἐμυῦ ἐπίτρεψόν μοι νὰ σοὶ εἶπω χαμηλῇ ὅσον οἶον τε τῇ φωνῇ καὶ μετ' ὅλης τῆς δεούσης ἐμπιστοσύνης καὶ ἐπιφυλάξεως, ὅτι ἐν τῇ μονιμότητι ἔγκειται ἡ εὐημερία τῶν ἐθνῶν. Πᾶσα μεταβολὴ ἐν Ἑλλάδι νέα θὰ καθίστατο καὶ ἐπαρίστερος καλινδρομία. Αἱ κατὰ καιροὺς κυβερνήσεις δὲν δύνανται ἢ νὰ παλαιῶσι τὴν Σισύριον πρὸς

ἀλλήλας πάλιν. Αὕτη ἀτυχῶς ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι ἡ τύχη των καὶ οὐκ ἄλλως ἔστι γενέσθαι. Τὸ ἔθνος ὁμοῦ δύναται νὰ ἀντλήσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ τὰς δεούσας διοικητικὰς καὶ οἰκονομικὰς δυνάμεις καὶ λησμονοῦν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν ὑπαρξίν κομματαρχῶν νὰ συνάψῃ ἅπαντα τὰ ὑγιᾶ αὐτοῦ στοιχεῖα εἰς ἓ καὶ μόνα νὰ ἀναθέσῃ τὴν ἐντολήν τῆς διαμορφώσεως καὶ ἐμπολιτίσεως τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος. Ἰπὸ τοὺς οἰωνοὺς τούτους δὲ, αἰρομένης τοῦτέστιν ἀπὸ τὸ μέσον τῆς ἀργίας, χορηγούμενου ἄρτου εἰς μυριάδας ἀπόρων καὶ πειναλέων, ἐπιχειρομένων τῶν φώτων εἰς ἀπειροὺς ἀγραμμάτους, κατισχυομένης τῆς θρησκευτικῆς πίστεως, ἀναπτέρουμένου τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος, ἐξασφαλισμένης τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἀτόμου, ἀποκαθισταμένης τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου καὶ τῆς συνειδήσεως, θὰ δυνηθῶμεν εὐκόλως νὰ ἐλπίσωμεν ἐπὶ νέαν γενεάν, ἥτις ἐμφανιζομένη ἀπέναντι τῶν μύρων συκοφαντῶν τῆς Ἑλλάδος νὰ τοῖς εἴπῃ ΕΙΜΑΙ ΚΡΑΤΟΣ.

Ἰγίαινε καὶ εὐτυχεῖ

Σὸς

X. ΡΟΥΣΙΑΝΟΣ

Ἐν Λονδίῳ τῇ 1]13 ἰουλίου 1875.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ
ΕΠΙΣΚΕΠΤΟΜΕΝΟΥ ΤΟΝ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΝ
ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΘΕΑΤΡΙΚΩΝ
ΠΟΙΗΤΩΝ ΤΩΝ ΑΒΑΗΡΩΝ.

[Συνέχεια, ἴδρα φυλλάδιον θ'.]

Ἐγὼ ἀπὸ τῆς ἀρχευθίδος τῆς κέδρου τοῦ Λιδάνου ἄχρι τοῦ βρυώδους

εὐρῶτος Ἀρκαδικοῦ τινος τυροῦ πληθύν δένδρων, ἀνθέων, θάμνων, χόρτων, οὐ μόνον τὰ σχήματα, τὰ ὀνόματα, τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, ἀλλὰ καὶ τὰς ιδιότητας, τὰς δυνάμεις καὶ τὰς ἑαυτῶν ἀρετάς. Οὐχ ἦττον, ὅ,τι ὑπὲρ τὰς ἄλλας αὐτοῦ γνώσεις ἐγέραιρε καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐσεμνύετο, ἦτο ὅτι πανταχοῦ, ἔνθα ἀντάξιον τοῦ κόπου ἔκρινε νὰ διαμείνη, ἔγνω τοὺς σοφωτάτους καὶ ἀριστοὺς τῶν ἀνδρῶν, ἐξ ὧν ἐξελέξατο τὸν Δεύκιππον ὡς διδάσκαλόν του. Παρηχηρήμα δ' ἀπεδείκνυτο ὁ ἐξ Ἀβδηρῶν Δημόκριτος, ὅτι ἦν εἷς ἐκ τῆς γενεᾶς των καὶ συνῆπτε μετ' οὐ πολλὴ φιλικὰς μετ' αὐτῶν σχέσεις, χάριν τῶν ὁποίων μετέδιδον αὐτῷ πᾶν ὅ,τι εἶχον τυχαίως ἢ ἰδίαις δαπάναις ἀποκτήσει.

Ὅθεν μεθ' ἑαυτοῦ φέρων ὁ Δημόκριτος πάντας τοὺς θησαυροὺς τούτους τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀρετῆς, ἐπανάκαμψε μετὰ εἰκοσιν ἐτῶν ἀπουσίαν εἰς τοὺς Ἀβδηρίτας, ἐκ τῆς μνήμης τῶν ὁποίων εἶχε μονονουχί λησμονηθῆ. Ἦν σεμνοπρεπὴς καὶ εὐγενοὺς χαρακτήρος, φιλοφρονητικὸς εἰς ἄκρον καὶ κατὰ πάντα τετορευμένους, ὡσπερ ὀφείλει νὰ ἦ πᾶς ἀνὴρ μαθῶν ἢ ἀναστρέφεται μετὰ παντοδαποῦ εἶδους ἀνθρώπων. Ὁ Δημόκριτος, ἐλθὼν ἐκ τῶν ἐσχατιῶν τοῦ κόσμου, ἐκόμισε κροκοδείλου δέρμα πληρὴ ἀχύρων, ἕνα πίθηκον ζῶντα καὶ διάφορα ἄλλα ἀξιοθαύμαστα. Ἐπὶ τινα χρόνον οὐδὲν ἄλλο ἀπασχόλει τὴν διάνοιαν καὶ τὴν λάλον τῶν Ἀβδηριτῶν γλῶσσαν ἢ ὁ συμπολίτης των Δημόκριτος, ὅστις ἐπιστρέψας εἰς Ἀβδηρα ἐκόμισε δέρματα κροκοδείλων καὶ πίθηκους! Μετ' ὀλίγον ὁμοίως ἡλίου φαεινότερον ἀπεδείχθη, ὅτι ἠπατήθησαν λίαν σεβασθέντες, ὡς μὴ ὄφελον, ἄνδρα ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον μόνον περιηγηθέντα. Οὐτος ἀπῶλες τὸ ἥμισυ τῶν προσόδων του ἀπὸ τούτου ἀξιοτίμου ἀνδρα, πρὸς οὗς, διαρκούσης τῆς ἀπουσίας του, εἶχεν ἐμπιστευθῆ τὴν φροντίδα τῶν κτημάτων του, οὐχ ἦττον ὁμοίως ὑπέγραψε καὶ ἐξώφλησε τοὺς οἰονεῖ λογαριασμοὺς

των ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀντιρρήσεως. Κατὰ φυσικὸν τρόπον, τὸ γεγονός τοῦτο ἔδει νὰ παράσχη τὴν πρώτην πρόσκρουσιν εἰς τὴν περὶ τοῦ νοῦ τοῦ Δημοκρίτου ἀγαθὴν ὑπόληψιν. Οἱ ἀπληστοὶ δικολόγοι μετὰ τῶν δωροφάγων δικαστῶν, οἵτινες ἠλπίζον κερδοφόρον ἐντέθειν διαδικασίαν, συσπῶντες τὰς ὀφρῦς καὶ ὑψοῦντες τοὺς ὄμους αὐτῶν παρητήρουν, ὅτι ἦτο ἀμφίβολον, ἂν ἔπρεπε νὰ ἐμπιστευθῶσι τὰ ἡνία τῆς πολιτείας εἰς ἀνθρώπον τόσῳ κακῶς καὶ ἀβελτέρως διοικοῦντα τὰ ἑαυτοῦ συμφέροντα. Οἱ Ἀβδηρίται ὁμοίως οὐδεμίαν εἶχον ἀμφίβολαν, ὅτι ὁ Δημόκριτος ἔμελλεν ἡμέραν τινὰ νὰ συγκαταλεχθῆ μετὰ τῶν σπουδαρχῶν, δηλοῦντι μετ' ἐκείνων τῶν ζητούντων νὰ λαβῶσιν ἔντικμὸν τι ἀξίωμα. Ὅθεν ὑπελόγιζον, ὡς τινες τῶν σημερινῶν Ἀβδηριτῶν Ἑλλήνων, ὅτε μὲν ἀνὴρ πῶσον χρημάτων θὰ ἐξηργούρου τὴν ψῆφόν των, ὅτε δὲ προέτεινον αὐτῷ εἰς γαμον τὴν θυγατέρα καὶ πᾶσαν ἄλλην συγγενῆ των. Ἐποιοῦν ἄνευ τοῦ ξενόδοχου τοῦ λογαριασμοῦ των περὶ τῶν κερδῶν, ἄπερ θὰ προσεπορίζοντο ἐκ τῆς ὑπολήψεως τοῦ Δημοκρίτου, ἐὰν οὗτοι ἀνῆρχετο εἰς τὸ ὑψηλὸν ἀξίωμα τοῦ ἀρχοντος ἢ τοῦ ἐσέως τῆς Ἀητοῦς. Ἀλλ' ὁ εἰλικρινὴς καὶ φιλαλήθης Δημόκριτος ὁμολογήσας στοργύλῳ τῷ στόματι, ὅτι οὔτε τῶν Ἀβδηρῶν βουλευτῆς οὔτε Ἀβδηριτίας σύζυγος ἐπεθύμει νὰ γενῆ εἰς καπνὸν ἐν ἀκαρεῖ μετέβαλε τὰς χρυσοπτέρους αὐτῶν ἐλπίδας. Οὐδὲν ἄλλο λοιπὸν ὑπελείφθη τοῖς Ἀβδηριταῖς ἢ νὰ ὠφελθῶσι τοῦλάχιστον ἐκ τῆς συναναστροφῆς τοῦ Δημοκρίτου. Ἄνθρωπος κομίσας ἐκ τῶν ταξειδιῶν τοῦ πίθηκους καὶ κροκοδείλους, ἐγένωσκεν ἀναμφιέκτως νὰ τοῖς διηγηθῆ ἀπειράριθμα θαυμάσια πράγματα. Χασμώμενοι λοιπὸν, χαίνοντες καὶ μυιοσοβοῦντες κερδοῦν, ἵνα ὁ Δημόκριτος τοῖς διηγηθῆ περὶ δωδεκαπλήγεων τῶ μῆκος γιγάντων, περὶ γάνων ὀκταδακτύλων τῶ ὕψους, περὶ κυνοκεφάλων, ὄροκεφάλων, συναρροκεφάλων καὶ ὄριθοκεφάλων ἀν-

ἄνθρωπων, περὶ πρᾶσινοτριχῶν καὶ πορφυροβαφῶν ποτιῶν γυναικῶν, περὶ χραιοχρόων κενταυρῶν καὶ περὶ διαφόρων ἄλλων ὁμοίας φύσεως πραγμάτων. Ὁ ὑπομνητικὸς ὁμοίως Δημόκριτος ἤκιστα περὶ τούτων ἐψευδολόγει.

— Ἄρα γε εἶδες, ἠρώτων αὐτὸν οἱ Ἀδθηρίται, ἐν τῇ ἐκτεταμένῃ χώρᾳ τῶν Παραμάντων ἀνθρώπους ἀκεφάλους, ἔχοντας εἰς τὸ στήθος τοῦς ὀφθαλμοὺς, τὴν ῥίνα καὶ τὸ στόμα; καὶ ἀδθηρικός τις λογιώτατος, γυμνότερος ὑπέρου ὑπὸ τῆς πολυχρονίου μελέτης καπναστάς, — ὅστις χωρὶς ποτε νὰ ἐξέλθῃ τῶν τειχῶν τῆς πατρίδος του, ἐδείκνυ διὰ τῶν χαρακτηρισμῶν τοῦ προσώπου του, εἶτι δὲν ὑπάρχει ἐν τῇ γῇ ὀπῆ, ἣν δὲν ἐπισκέφθη, — τῷ παρετήρει μετὰ στόμαρον ἐνώπιον πολυπληθοῦς ὀμίλου, ὅτι οὐδὲ ὅπως μετέβη εἰς τὴν Αἰθιοπίαν, αὐτόθι ἐγνωρίσθη ἐξ ἀνάγκης μετὰ τῶν Ἀγριοφάγων, ὧν ὁ ἡγεμὼν ἔχει εἶνα μόνον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν ῥίνα, μετὰ τῶν Σαμβέρων, ἐχόντων πάντοτε βασίλειά ἕνα κύνα καὶ μετὰ τῶν Ἀρταβαριτῶν, οἵτινες περιπατοῦσιν ὡσπερ τετράποδα. Ἐὰν δὲ ἐπροχώρησας ἔχει τοῦ ἐξωτάτου μέρους τῆς μεσημερινῆς Αἰθιοπίας, — ἐξηκολούθει γλωσσαργῶν ὁ λογιώτατός μας, — εἶμαι ὑπερβέβαιος ὅτι ἀπῆντησας ἔθνος ἄνευ ῥινὸς καὶ ἕτερον ὀμιλοῦν ἄνευ γλώσσης, ἔνθα οἱ κάτοικοι τόσο μικρόστομοί εἰσιν, ὥστε τρώγουσι τὰ φαγητὰ διὰ κοχλιπρίου ἐκ καλάμης κατεσκευασμένου! Ὁ Δημόκριτος ὄμνυσεν οὐρανὸν, γῆν καὶ θάλασσαν, ὅτι οὐδαμῶς συνήντησε τοιούτου εἶδους ὄντα.

— Εἶδες ὁμοίως εἰς τὰς Ἰνδίας, ὑπέλαβεν ὁ λογιώτατος ληρολογῶν, ἀνθρώπους μονόποδας, οἵτινες οὐχ ἤττον εἶνε τόσο ἐκκύποδες, ὥστε μόλις καὶ μετὰ βίας τρέχων τις ἐπιπὸς δύναται νὰ ῥηθῆσθαι αὐτούς. Ὅποια δὲ καὶ ὀπόσα δὲν ἔχεις νὰ διηγηθῆς ἡμῖν περὶ τοῦ ἔθνους, ὅπερ ἀπῆντησας εἰς τὰς πηγὰς τοῦ Γάγγου, καὶ ὅπερ ζῆ ἄνευ οὐδενὸς ἄλλης τροφῆς εἰμὴ διὰ τῆς ὀσμῆς

ἀγριομήλων τινῶν!

Πλὴν τοῦ στομφώδους τούτου λογιστάτου, ὅστις διὰ τῶν ἐπονιδίστων ἀργολογιῶν του ἠνώχλει τὸν Δημόκριτον, οὗτος εἶγεν εἰς ἐπίμετρον καὶ τὰς χαρίεσσας Ἀδθηριτριάς, αἵτινες ἀναμιγνυόμεναι ἐν τῷ ὀμίλῳ τῶν ἀνδρῶν καὶ ἀλλοκότους ἐρωτήσεις ἀποτίνουσαι τῷ Δημοκρίτῳ ἐπηύξανον εἰς αὐτὸν τὴν ἐνόχλησιν καὶ τὴν λύπην, βλέποντα εἰς οἷαν οἰκτίστην κατάστασιν διέκειτο τὸ λογικὸν τῶν συμπολιτῶν του.

— Ἄ! διηγήθητι εἰς ἡμᾶς, σοφὲ Δημόκριτε, ὅ,τι καλὸν γινώσκεις, ἐβόμβουν ὡσπερ σφῆκες εἰς τὰς ἀκοάς του αἱ δέσποιναί καὶ αἱ δεσποινίδες τῶν Ἀδθηρῶν. Τί δὲν θὰ ἐγνωστοποιεῖς ἡμῖν, ἰὰν μόνον ἤθελες.

Εἰς μάτην ὁ Δημόκριτος ὠρκίζετο, διαμαρτυρούμενος μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν πνευμόνων του, ὅτι ἐξ ὄλων τούτων τῶν παραδόξων οὔτε εἶδεν οὔτε ἤκουσέ τις ἐν Αἰθιοπία καὶ Ἰνδία περὶ αὐτῶν ὀμιλοῦντος.

— Δὲν μᾶς λέγεις λοιπὸν τί εἶδες, — ἠρώτησεν αὐτὸν πολύσαρκός τις ἄνθρωπος, ὅστις ἦν βουλευτὴς τῶν Ἀδθηρῶν καὶ οὗτινος ὁ ἐγκέφαλος ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγεννήθη εἶχεν ἐξατμισθῆ, — συμπολιτὰ Δημόκριτε, σὺ, ὅστις ἐπὶ εἰκοσιν ἔτη διήλθες θαλάσσης τε καὶ ὄρη ἐὰν οὐδὲν εἶδες ἐξ ὄλων τούτων τῶν θαυμασιῶν, ὅσα πᾶς τις δύναται εὐχερῶς νὰ ἴδῃ μεταβλίνων· εἰς ἀπωτάτας χώρας;

— Θεομάσια; ἀπεκρίνατο προσμειδῶν ὁ Δημόκριτος; ἀψησολούμην τοσοῦτο περὶ τὰ φυσικὰ, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐγκύψω περὶ τὰ πὰρὰ φύσιν.

— Διακηρύττω λοιπὸν, προσέθηκεν ὁ προγὰστῳρ βουλευτῆς, ὅτι εἶνε ἀντάξιον τοῦ κόπου νὰ πλεύσῃ τις ὄλας τὰς θαλάσσας, ν' ἀνέλθῃ ὡς αἰγαγρὸς ἐφ' ὄλας τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων καὶ οὐδὲν ἄλλο νὰ ἴδῃ εἰμὴ ὅ,τι οἰκουρῶν δύναται νὰ ἴδῃ.

Ἄ σοφὸς Δημόκριτος ἀνδίαζε ν' ἀντεπεξέρχεται κατὰ τῶν ἰδεῶν τῶν ἀν-

θρώπων, πολλῶ δὲ μᾶλλον ὅταν οὗτοι ἐτύγχανον ὄντες Ἀδθηρίται, οἵτινες μὴ δυνάμενοι νὰ νοήσωσι τίνι τρόπῳ ἀ-θροπος ἀγνοῶν τὴν τέχνην τῆς μαγ-γανείας ἐγίνωσκεν ὅσα οὗτοι δὲν ἐγι-νωσκον, διεσάλπιζον αὐτὸν ὡς γόητα. Οὐχ ἦττον δὲν ἐπεθύμει καὶ νὰ φανῆ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ εἶπη τι. Ὄθεν ἐζή-τησεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν καλλιμόρφων Ἀδθηριτριῶν τινὰ εἰς ἣν ν' ἀποτείνῃ τὴν ἐρώτησίν του, εὔρε δὲ μίαν ἔχου-σαν δύο ἀμυγδαλοσχῆμους ὀφθαλμοὺς, οἵτινες ἠπάτησαν τὸν φυσιογώμονα Δημόκριτον, θελήσαντα ν' ἀποδώσῃ αὐτῇ πλεῖστον νοῦν καὶ αἴσθησιν ἢ εἰς τὰς ἄλλας.

— Πῶς ἤθελον προσενεχθῆ, εἶπε πρὸς αὐτὴν λίαν ἐπιχαρίτως, μὲ δέ-σποιναν ἢ δεσποινίδα ἔχουσαν ἐπὶ τοῦ βραχίονος ἢ τοῦ μετώπου τὸ ὄμμα; ἢ τίνα ἀρωγὴν ἤθελε μοι προσενέγκει ἐάν ἤμην καὶ τοσοῦτον ἄξιον, ὥστε νὰ προ-σελεύσω τὴν καρδίαν μιᾶς ἀνθρωπο-δόρου; Ἐγὼ ἀλίσκομαι ἀσμενέστατα ὑπὸ τῶς ἰατρᾶς βίας δύο ὠραίων ὀφθαλ-μῶν, εὐρισκομένων εἰς τὴν φυσικὴν αὐ-τῶν θέσιν, μὴ ἐπιθυμῶν οὔτε πόρρω-θεν ν' ἀτενίσω τὸν μέγαν ἐκείνον ὀ-φθαλμὸν, ὃν φέρουσιν αἱ τῶν Κυκλώ-πων γυναῖκες ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Ἡ εὐγλινος Ἀδθηρίτρια, ἐνδοιάζουσα τί νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τῆς ὀμιλίας ταύτης τοῦ Δημόκριτου, παρετήρησεν αὐτὸν με-τὰ περιεργείας καὶ σιωπηλοῦ θαυμα-σμοῦ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, τῷ ἔδειξε γελῶσα καὶ μορφαίτουσα τοὺς λευκοὺς καὶ σιλπινοὺς ὡς μαργαρίτας ὀδόντας τῆς, περιβλέπουσα δ' ἑαυτὴν δε-ξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν, ἐφαίνετο οἶονεὶ ζητοῦσα νὰ ἐρμηνεύτῃ τὴν ἔννοιαν τῆς γραφώδους ταύτης τοῦ Δημόκριτου ὀμι-λίας.

Αἱ λοιπαὶ τῶν Ἀδθηριτριῶν ἐνόη-σαν μὲν καὶ αὐταὶ ὅσον ἐκείνη, τοῦ Δημόκριτου ὅμως προσιλομένου τὴν ἔ-χουσαν τοὺς ὠραιότερους ὀφθαλμοὺς φί-λων των ἵ' ἀποτείνῃ τὸν λόγον, διε-ναούντο ὅτι καλὸν τι εἶπε· παρατήρου

λοιπὸν ἀλλήλας σιλλαινόμεναι· αὕτη μὲν ἐρρίκνου τὴν μικρὰν αὐτῆς βίνα, ἐκεί-νη δὲ καθίστανε στρογγύλον τὸ στό-μα τῆς, ἄλλη τις παρρωτέρῳ ἐμήκουεν ὅσον ἠδύνατο αὐτὸ, ἄλλη διηόθουε πρὸς τὰ ὕψη τοὺς μικροὺς καὶ ὕγροὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καὶ ἄλλη πάλιν ἠκί-ζετο ὑψοῦσα γαύρωσ τὴν κεφαλὴν τῆς.

Ἰδὼν ταῦτα πάντα ὁ Δημόκριτος καὶ μνησθεὶς, ὅτι εὐρίσκετο ἐν χώρᾳ Ἀ-δθηρα καλουμένη, ἔθετο κημὸν εἰς τὸ στόμα καὶ προσελιπάρησεν ἀπὸ καρδίας τὸν ὕψιστον ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν συμπολιτῶν του. Ὁ Δημόκριτος ἦν ὁ πρῶτος ὁ πρεσβεύσας τὴν φιλοσο-φικὴν περὶ τῶν ἀτόμων ἰδέαν, καὶ ὁ-στις γελῶν μὲ τῶν ἀνθρωπίνων τὸ μά-ταιον ἐπωνομάσθη Γελασίος καὶ ὑπε-λήφθη ὑπὸ τῶν κούφων αὐτοῦ συμ-πολιτῶν φρενοβλαθῆς.

Τοιοῦτος ἦν ἐν βραχυλογίᾳ ὁ Δημό-κριτος, ὃν ἀφίνομεν ἤδη νὰ μεταβῆ εἰς τι ἀγροτικὸν κατοικητήριόν του, ἐν-θα μετ' ἀπορίας θὰ ἴδῃ ἐρχόμενον πρὸς ἐπίσκεψίν του τὸν Ἴπποκράτη.

Β΄.

Ὁ σοφὸς Ἀσκληπιάδης μεταβάς παρὰ τῷ Δημόκριτῳ εὔρεν αὐτὸν καθήμενον ὑπὸ τινὰ ἀναδενδράδα, περιστεφομένῃ ὑπὸ διαφόρων ἀειθαλῶν φυτῶν, ἐξ ὧν διεκρίνοντο οἱ κισσοκόρυμβοι μετὰ χά-ριτος βριπιζόμενοι ὑπὸ τῆς μετ' αὐτῶν παιζούσης γλυκείας αὔρας, καὶ περὶ τὴν φυσιολογίαν ἀσχολούμενον· ἀνέτεμνε δι-λονάει, ὡς ἐκ τῆς ἱστορίας μαρτυρεῖ-ται, διάφορα ζῶα, ὧν ἤθελε νὰ ἐ-ρευνήσῃ τὴν ἐσωτερικὴν κατασκευὴν καὶ ζωικὴν οἰκονομίαν. Ὁ Ἴπποκράτης ἄμα ἀφικόμενος ἔχαίρεισεν εὐγενῶς τὸν ἀσχολούμενον φυσιολόγον γνωστο-ποίησας συνάμα αὐτῷ τὸ ὄνομά του, ὅπερ ἄλλως τε λίαν τῷ ἦτο γνω-στόν. Ἡ ἀμοιβαία χάρα ἐπὶ τῇ αὐ-προσδοκῆτῳ ταύτῃ συνετελέξει τῶν ἰσο-φῆριζε πρὸς τὸ μέγεθος τῆς σοφίας ἀμφοτέρων, μᾶλλον δὲ ὁ Δημόκριτος

γύλλετο και ἐσάρτα ἄτε αἰσθανόμενος πλείοτερον τοῦ Ἴπποκράτους τὴν ἀέγκην τοιαύτης βραχυτίμου συναναστροφῆς.

Ὁ Δημόκριτος εὐρέθη ἀντικρὺ τοῦ Ἴπποκράτους, ἀμφότεροι δὲ οὗτοι ἀπεβίβουν εἰδός τι ἀδελφότητος, διότι ἀπέβηον πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ σπουδαιότερον τῶν ταγματίων, τῶν Κοσμοπολιτῶν, ὅπερ διὰ τε τὴν σύμπνοιαν καὶ καταθερότητα ὑπερτερεῖ παντὸς ἄλλου γάματος ἐν τῷ κόσμῳ. Πᾶς Κοσμοπολίτης γινώσκει ἀμέσως τὸν συνάδελφόν του. Ὁ Δημόκριτος λοιπὸν διήνυσεν ἱκανὸς ὥρας, χωρὶς νὰ τὸ νοήσῃ, συνομιλῶν εὐφροσύνως μετὰ τοῦ Ἴπποκράτους περὶ διαφορῶν ἀντικειμένων, τοσοῦτο δὲ περὶ αὐτὰ ἀσχοληθέντες ἐπερήσθησαν, ὥστε ἐπελάθοντο τέλος καὶ τῶν Ἀβδηριτῶν καὶ τῆς Γερουσίας τῶν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς αἰτίας, ἣς ἕνεκα προσεκλήθη ὁ Ἴπποκράτης εἰς Ἀβδῆρα· συνόλως εἰπεῖν, ὡς νὰ μὴ ὑπάρξῃ ποτε δι' αὐτοὺς ἐν τῷ κόσμῳ τοιαύτη πρότυπος χώρα, τρέφουσα τοιοῦτους προτυπωτέρους ἀνθρώπους.

Ἐν τούτοις, τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης ὁ Δημόκριτος μετὰ τοῦ Ἴπποκράτους, ἀφύπνιστες τὴν ἀναδενδράδα, εἰσηλθὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πρώτου, ἔνθα, μετὰ λιτόν τι ὑπνόν, κατεκλίθησαν ἐπὶ μαλακῶν στρωμνῶν.

ΙΑ΄.

Τὴν πρωτὴν τῆς ἐπιούσης, ἀποτινάξαντες ἐκ τῶν βλεφάρων τῶν ἐλαφρόν τινα καὶ ὀλιγόωρον ὑπνον, ἐπαυθιδὸν ἀλλήλους ἐν τινι δωματίῳ τοῦ Δημοκρίτου ἵνα ἐξεληθόντες ἀναπνεύσωσι τὴν πρωτὴν ἀρωματώδη αὐραν ἐπὶ τίνος λόφου βρισθόντος βαθείας πόας καὶ ὑπερκειμένου τοῦ κήπου τοῦ φυσιολόγου μας.

Ἡ ἀποψὶς τῆς ὑπὸ τὸν λόφον τοῦτον ἐκτεινομένης πόλεως, καταυγαζομένης ὑπὸ τῶν πρώτων ἡλιοσφαιρῶν τοῦ Φοῖβου, ἀνεπόλησεν εἰς τὸν Ἴπποκράτη τὴν

αἰτίαν, ἣς ἕνεκεν εὐρίσκετο εἰς Ἀβδῆρα.

— Δύνασαι νὰ μαντεύσῃς, ἠρώτησεν οὗτος τὸν Δημόκριτον, τίνος ἕνεκα προσεκλήθη ὑπὸ τῶν Ἀβδηριτῶν;

— Προσεκλήθης ὑπὸ τῶν Ἀβδηριδῶν! ἀνέκραξεν ὁ Δημόκριτος εἰς κατ' ἐκπλαγίεις. Σᾶς βεβαιῶ, ὅτι κατ' αὐτὰς δὲν ἤκουσα νὰ ἐνεσκηψεν ἐπιδημική τις κατ' αὐτῶν ἀσθένεια. Ἰπάρχει μὲν διανοητικὸν τι νόσημα, ὑφ' οὗ ἐξ ἀμνημονούτων χρόνων ἀλίσκονται ἅπαντες, ἐξαιρέσει ὀλιγίστων, ἀλλὰ..

— Δὲν ἀπατάσαι, φίλε Δημόκριτε, οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα.

— Χαριεντίζεσαι, ὑπέλαβεν ὁ Δημόκριτος, οἱ δυστυχεῖς συμπολιταί μου ἔπρεπε πρῶτον νὰ αἰσθανθῶσι τί τοὺς λείπει. Ἐγὼ τοὺς γινώσκω ἐντελέστατα. Τὸ νόσημά των οὐδαμοῦ ἄλλοθι δύναται τις ν' ἀπαντήσῃ ἢ ἐν τῇ ἀναίσθησίᾳ των.

— Τῷ ὄντι ἔχεις δίκαιον, Δημόκριτε· τὸ βέβαιον ὁμῶς εἶνε, ὅτι δὲν θὰ εὐρισκόμην ἤδη εἰς Ἀβδῆρα, τερπόμενος ἐκ τῆς πολυτίμου συναναστροφῆς σου, ἐὰν οἱ Ἀβδηρίται δὲν ἦσαν προσβεβλημένοι ὑπὸ τοῦ νοσήματος, οὐ τὴν διὰ γίνωσκον ἐποίησας. Οἱ ταλαίπωροί!

— Τώρα δὲ σὲ ἐνοῶ, φίλε ἱατρεῖ! Πιθανὸν νὰ προσεκλήθης ὅπως θεραπεύσῃς τὴν ἀσθένειαν τῶν Ἀβδηριτῶν, οἵτινες ὁμῶς σὲ προσεκάλεσαν ἐν ἀγνοίᾳ των. Τῷ ὄντι· εὐρον, εὐρον τὴν αἰτίαν τῆς προσκλήσεώς σου, καὶ στοιχηματίζω· σὲ προσεκάλεσαν ἵνα διατάξῃς εἰς ἐμὲ τοσαύτην ἀφαίμαξιν καὶ τοσοῦτον ἐλλεβορισμὸν, ὥστε νὰ καταστῶ ὁμοίος αὐτοῖς καὶ τοῖς ποιηταῖς των! Δὲν εἶνε ἀληθές;

— Δημόκριτε, ὡς παρατηρῶ, ἐποίησας ἀρίστην ἐπὶ τῶν Ἀβδηριτῶν ἀνατομίαν καὶ χωρὶς νὰ ποιήσῃς χρεῖσιν τῆς σμίλης σου· ν' ἀποφανηταί τις ὁμῶς μετὰ τοσαύτης ψυχραιμίας περὶ τῆς φρενοβλαθείας των, δέον νὰ ᾖ, ὡς σὺ, ἐξοικειωμένος εἰς τοῦτο.

— Δὲν ἔχω τι ν' ἀντεῖπω, ἱατρεῖ· νομίζεις ὁμῶς ὅτι δὲν ὑπάρχουν παντ

ταχῶς Ἀδθηρίται καὶ ποιηταὶ μὲ τοσαύτην ἀναίδειαν καὶ ἀγραμματοσύνην;

—Τί λέγεις; Ἀδθηρίται εἰς τοσοῦτον εαθμόν! καὶ ποιηταὶ τοσοῦτον ἄμουσοι! Σύγγνωθί μοι, Δημοκρίτε, ἐάν δὲν παραχωρῶ εἰς τὴν γενέτειραν γῆν σου τόσην παράβλεψιν ὅσην τῇ παραχωρεῖς σὺ. Διαβεβαίω ὅμως καὶ σὲ καὶ πάντα ἄλλον εὖ φρονούντα, ὅτι οἱ Ἀδθηρίται δὲν μὲν προσεκάλεσαν εἰκῆ καὶ ὣς ἔτυχε. Χαιρετίσας δὲ καὶ ἐναγκαλισθεὶς δὲ Ἰπποκράτης τὸν Δημοκρίτον ἀπῆλθεν, ἵνα μεταβάς ἀναγγείλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τῶν Ἀδθηρίτων τὴν περὶ τοῦ Δημοκρίτου ἰατρικὴν αὐτοῦ γνώμην.

IB'.

Ὁ Ἰπποκράτης παραστὰς ἐνώπιον τῶν συνηθροισμένων πατέρων τῆς δημοκρατίας τῶν Ἀδθηρίων, ἀπήγγειλε μετὰ σταχυμυλίας, ἐμποησιάσας ἔκστασιν εἰς αὐτοὺς, τὸν ἐξῆς κατ' αὐτῶν καὶ τῶν Ἀδθηρίων ἐν γένει φιλιππικόν.

»Εἰρήνη εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀδθηρίων! Εὐγενεῖς; πανοθενεῖς, προνοητικοί, σοφοί, προσφιλεῖς ἄνδρες Ἀδθηρίται. Χθὲς μὲν ἀπεθαύμασα τὴν ἡμετέραν πρόνοιαν περὶ τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ συμπολίτου ὑμῶν Δημοκρίτου, τανῦν δὲ, εὐνοῦς ὢν ὑμῖν, σὰς συμβουλεύω ἵνα ἐπεκτείνητε τὴν πρόνοιαν ὑμῶν ταύτην ἐφ' ὅλην τὴν ἀδθηριτικὴν ἐπικράτειαν. Τὸ μέγιστον τῶν ἀγαθῶν ἐξ ὅσων δύνασθε νὰ παράτχητε εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς, εἰς τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ εἰς τοὺς ὑμετέρους συμπιλιτῆς, εἶνε ὑγεία ψυχῆς τε καὶ σώματος, τοῦτο δὲ δέον ὡς τάχιστα νὰ πράξητε, διότι εἶνε τὸ πρῶτον ἐκ τῶν πολιτικῶν ὑμῶν καθηκόντων. Εἰ καὶ βραχυτάτη εἶνε ἡ παρ' ὑμῖν διαμότη μου, εἶνε ὅμως ἀρκούντως μακρὰ ἵνα μὲ πληροφορήσῃ, ὅτι ἡ ὑγεία ὑμῶν δὲν ἔχει καλῶς, ὅσον εἶνε εὐκτατον. Ἐγεννήθην μὲν ἐν Κῶ, διατρίβω δὲ ἐπεὶ μὲν εἰς Ἀθήνας, ἐπεὶ δὲ εἰς Λάρισσαν, ἐπεὶ δὲ

ἀλλαχοῦ, ἤδη εἰς Ἀδθηρα καὶ αὐριον ἴσως λάβω τὴν εἰς τὸ Βυζάντιον ἀγούσαν. Δὲν εἶμαι ὅμως οὔτε Κῶος, οὔτε Ἀθηναῖος, οὔτε Λαρισαῖος, οὔτε Ἀδθηρίτης· εἶμαι, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, ἰατρός. Ὀφείλω, ἐφ' ὅσον τοῦλάχιστον ὑπάρχουσιν ἀσθενεῖς ἐν τῷ κόσμῳ, νὰ θεραπεύω δωρεάν ἐξ αὐτῶν ὅσους δύναμαι. Ἀσθενεῖς ἐπικινδυνότατοι εἶνε ἐκεῖνοι, οἵτινες ἀγροῦσιν ὅτι εἶνε ἀσθενεῖς· τοῦτο δὲ, κατ' ἐμὲ κριτὴν, συμβαίνει εἰς τοὺς Ἀδθηρίτας. Τὸ νόσημα ὁμολογουμένως ὑπερτερεῖ τῆς ἐπιστήμης μου, δὲν δύναμαι ὅμως, ὑπὸ αἰσθήματος φιλανθρωπίας ὀρῶμενος, νὰ μὴ δώσω ὑμῖν ἀμισθὶ τὴν ἐξῆς συμβουλήν, ἣτις οὐδόλῳ· εἶνε δύσκολον νὰ σὰς παρασκευάσῃ τὴν θεραπείαν.

Ὁταν ἄνεμος εὐριος πνεύσῃ, πέμψατε ἕξ ἐκ τῶν εὐρυγαστρῶν πλοίων σας εἰς Ἀντικίρραν. Ἀφροντιστῶ δι' ὁποῖων πραγμάτων ἐπιθυμοῦσιν οἱ Ἀδθηρίται νὰ φορτώσωσι τὰ σκάφη ταῦτα ἐνεῦθον· εἰς Ἀντικίρραν ὅμως διατάξτε νὰ πληρώσωσιν αὐτὰ ἐλλεβόρου, ὃν δύνασθε μὲν νὰ προμηθευθῆτε καὶ ἐκ Γαλλικίας, ἀλλὰ τῆς Ἀντικίρρας φημιζεται ὡς ὁ κάλλιστος. Ἄμα δὲ τῶν πλοίων τούτων ἀφιχθέντων ἐνταῦθα, τότε διατάξτε νὰ συναθροισθῇ ὁ λαὸς ὄλος ἐν τῇ μεγαλειτέρῃ ὑμῶν πλατείᾳ καὶ ἔχοντες ἐνώπιον ὑμῶν ἅπαντα τὸν ἱερὸν κλῆρον ἐν στολῇ, τελέσατε πανηγυρικὴν τινα ἱεροτελεσίαν εἰς ὅλα τὰ ἱερὰ τεμένη τῶν Ἀδθηρίων, καὶ ἱκετεύσατε θερμῶς τοὺς Θεοὺς νὰ δωρήσωσιν εἰς τε τὴν βουλὴν καὶ τὸν δῆμον τῶν Ἀδθηρίων παντὸς ὅ,τι σπεροῦνται ἢ τε βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τῶν Ἀδθηρίων. Μετὰ τοῦτο, ἐπιστρέψατε πάντες εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ δαπάναις τῆς πόλεως διανείματε τὸν κομισθησόμενον ἐλλέβορον εἰς τοὺς πολίτας. Ἐπεὶ ἡ τρας εἰς ἕνα ἕκαστον· μὴ λησμονήσατε δὲ ὅτι εἰς τοὺς βουλευτὰς, οἵτινες,—πλὴν τοῦ ὅσου ἔχουσιν ἀνάγκη δι' ἐαυτοῦς,—δέον νὰ κέκτηνται νοῦν καὶ δι' ἄλλους πολλοὺς, συντελεστικῶς

τατον θεωρῶ νὰ δοθῆ αὐτοῖς διπλῆ δόσις. Αἱ δόσεις εἶνε, δὲν τὸ ἀρνοῦμαι, μεγάλαι, ἀλλὰ βαθείως ἐρριζωμένα καὶ εἶνε δυσκίνητα καὶ πεισματώδη, θεραπεύονται δὲ μόνον διὰ μακρᾶς καὶ συνεχούς χρήσεως φαρμάκων ἥρωϊκῶν εἰς μεγάλας δόσεις λαμβανομένων.

Ἐὰν οὖν δὲ ποιήσητε χρῆσιν τῶν παρασκευαστικῶν τούτων φαρμάκων, καθ' ἣν θέλω δώσει ὑμῖν συγκαγῆν, τότε θέλω σᾶς συστήσει εἰς ἄλλον ἰατρόν, διότι, καθὰ ἔφθην εἰπών, ἡ τῶν Ἀβδηριτῶν ἀσθένεια ὑπερτερεῖ τῆς ἐπιστήμης μου. Πεντήκοντα σταδίους κύκλω τῶν Ἀβδηρῶν ἓνα μόνον γινώσκω ἄνθρωπον δυνάμενον ἐντελῶς νὰ σᾶς θεραπεύσῃ, ἐὰν μεθ' ὑπομονῆς καὶ εὐπειθείας παραδοθῆτε εἰς αὐτόν. Οὗτος καλεῖται Δημόκριτος Δαμασίππου. Ἄς μὴ σκανδαλισθῆ οὐδεὶς· ἂν καὶ οὗτος ἐγεννήθη εἰς Ἀβδηρα, δὲν εἶνε ὅμως, πιστεύσατέ μοι, Ἀβδηρίτης, δύνασθε δὲ νὰ ἐρωτήσητε καὶ τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, ἵνα πληροφορηθῆτε ὅτι οἱ λόγοι μου στηρίζονται ἐπὶ τῆς ἀληθείας. Εἶνε ἄνθρωπος, ὅστις, ἔχων ἀγαθὴν καρδίαν, θέλει μετ' εὐχαριστήτεως προσενέγκει ὑμῖν δωρεὰν τὴν ὑπηρεσίαν του. Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις, ὧ ἄνδρες Ἀβδηρίται, συνιστῶ καὶ ὑμᾶς καὶ τὴν ὑμετέραν χώραν εἰς τοὺς Θεοὺς. Οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἂς παρίδῃ τὴν συμβουλήν μου· εἶνε ἡ ἀρίστη ἐξ ὅσων ἔδωκα ποτὲ εἰς ἀσθεῆ ἠνομιζόντα ἐκυτόν ὑγιᾶ.»

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ κατὰ τῶν Ἀβδηριτῶν φιλιππικοῦ τούτου τοῦ Ἰπποκράτους, οὗτος ποιήσας φιλοφρονητικὸν χαιρετισμοῦ σχῆμα εἰς τὴν Γερουσίαν τῶν Ἀβδηρῶν ἀνεχώρησε, μεταμορφώσας διὰ τῆς εἰλικρινοῦς ἀλλὰ δριμυίας γλώσσης του τοὺς Ἀβδηρίτας εἰς τόσους λίθους, ὡς ἄλλοτε ποτὲ ὁ Περσεὺς μετεμόρφωσε διὰ τῆς μαγικῆς κεφαλῆς τῆς Μεδούσης τοὺς Φοίνικας, ὅτε ὁ ἀρχηγὸς αὐτῶν ἤθελε βιαίως νὰ τὸν ἀποστερήτῃ τὴν Ἀνδρομέδαν του.

Οὐδεὶς ποτε εἶδε, κατὰ τινὰ Ἀβδηρίτην ἱστοριογράφον, διακοσίους ἀνθρώ-

πους, ἅπαντας ἐνταυτῷ εἰς τοιαύτην δυσάρεστον θέσιν, εἰς ἣν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἦτο ἡ τῶν Ἀβδηρῶν Γερουσία.

Εἰς μάτην θὰ ἐπεχειροῦμεν νὰ περιγράψωμεν ἐνταυθα τί συνέβαιναν ἐν αὐτοῖς, διότι καὶ αἱ ψυχαὶ καὶ τὰ σώματα αὐτῶν συναπελιθώθησαν καὶ οὐδὲν ἠσθάνοντο· ἄναυδοι δὲ καὶ ἐν βλακώδει ἐκστάσει διατελοῦντες οἱ δυστυχεῖς Ἀβδηρίται εἶχον ἐστραμμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν θύραν, ἐξ ἧς ἐξῆλθεν ὁ αὐστηρὸς ἐπικριτὴς των, καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῶν ἐνεχαράσσετο ἡ φρικώδης ἀγωνία, ὑφ' ἧς κατελαμβάνοντο πειρώμενοι νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν γριώδη δι' αὐτοὺς ὀμιλίαν τοῦ Ἰπποκράτους. Οἱ Ἀβδηρίται κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εὐρίσκοντο εἰς τοιαύτην στάσιν ἐπὶ τοῦ δαπέδου τῆς αἰθούσης τῶν συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, ὥστε θὰ ὑπελάμβανέ τις αὐτοὺς ὡς τόσας μικρὰς ἀδιασείστους πυραμίδας ἐπὶ τῶν βάθρων των. Μικρὸν ὅμως μετὰ μικρὸν ἀνέκτων τὰς προτέρας δυνάμεις των ἄπειροι σιαγόνες ἀνεψῆχθησαν καὶ αὐτοστιγμῆι συνεσχέθησαν ἀφασίᾳ, διότι ἀνοιχθεῖσαι ἠγγόνον τί νὰ ἐρωτήσωσιν, ἐπὶ τέλει δὲ μνησθέντες τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, παρ' ᾧ ὁ Ἰπποκράτης ἀπήλυεν οὐ τῆς τυχούσης ὑπολήψεως, κατελήφθησαν ὑπὸ πανικοῦ φόβου. Οἱ Ἀβδηρίται ἐξ ἀμνημονεῦτων χρόνων ἐθίζοντες νὰ παρσευρίσκωνται ἐν τῷ ἐστιατορίῳ τὴν 12^{ην} ἀκριβῶς μεσημβρινὴν ὥραν, — τοῦθ' ὅπερ καὶ παρ' ἡμῖν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀσμενέστατα λαμβάνει χώραν, — ἔθεντο τέρμα εἰς τὰς ἀπεράντους λογομαχίας καὶ τοὺς παραλογισμοὺς των, διότι, κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τῆς δωδεκάτης ἐπιστάσεως, ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ κήρυκος, ὅστις, βουλευτικῆ διαταγῆ, ὤφειλε δίκην Στέντορος ν' ἀναγγέλλῃ καθ' ἐκάστην τὴν ἔλευσιν τῆς μεσημβρίας, ἥτις παρέχουσα εἰς αὐτοὺς γλυκντάτας ἐλπίδας περὶ κατατροχίσεως εὐστόμων βρωμάτων, συνετέλεσεν οὐ μόνον νὰ κατευνάσῃ τὴν ὀργὴν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ν' ἀποδιώξῃ

ἐκ τῆς φαντασίας των καὶ τὸν ἵππο-
κράτη καὶ τὸν Δημόκριτον.

(ἔπειτα τὸ τέλος)

ΑΝΑΡ. Π. ΒΛΑΧΟΣΚΡΗΤΟΣ.

Π Ο Ι Κ Ι Λ Α

Διάφοροι τρόποι τοῦ τρώγειν. Μεγά-
λας διαφορὰς ἀνευρίσκομεν μεταξὺ τῶν
διαφόρων ἐθνῶν ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ
τρώγειν. Ἡμεῖς π. χ. οἱ σημερινοὶ Εὐ-
ρωπαῖοι καθήμεθα ἐπὶ θρονίων ὅταν
τρώγωμεν, ἐνῶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνας καὶ
Ρωμαῖοι κατεκλίνοντο. Οἱ Τοῦρκοι καὶ
οἱ Ἰάπωνες τρώγουσι γονυκλιτεῖς. Ἐν
Εὐρώπῃ πολλοὶ συνδαιτυμόνες δύναν-
ται νὰ καθήσωσι παρὰ τῇ αὐτῇ τρα-
πέζῃ· ἐν Κίνα ἕκαστος τρώγει ἐπὶ χω-
ριστῆς τραπέζης. Ἡμεῖς τρώγομεν τὰ
ἐδέσματα ἐντελῶς ὅπτα καὶ κεκαρκευ-
μένα· οἱ Τάρταροι τρώγουσιν οὐτὰ ὠμά,
πεποιθότες ὅτι διὰ τῆς ὀπτήσεως κα-
θίστανται ἀνούσια καὶ δύσπεπτα. Ὅταν
προσκαλῶμεν εἰς γεῦμα τοὺς φίλους
μας, συγκαθήμεθα μετ' αὐτῶν· ἐν τῇ
νέᾳ Ὀρλεάνῃ δὲ προσκαλῶν δὲν τρώγει,
ἀλλ' ἄδει, καπνίζει καὶ διὰ παντοίων
ἄλλων μέσων προσπαθεῖ νὰ τέρψῃ τὴν
δμηγυρίν· ἐν Κίνα ἀποχωρεῖ τοῦ δω-
ματίου ὅπως μὴ ἐνοχλήσῃ τοὺς τρώ-
γοντας. Κατὰ τὰ ἐπίσημα συμπόσια,
ἐν οἷς ἐωρτάζετο ἡ χάρις τῶν βα-
σιλέων τῆς Γαλλίας, οἱ μεγαστᾶνες ὑ-
πηρέτου ἔφιπποι τὸν βασιλέα τρώ-
γοντα· ἐν Ἀγγλίᾳ οἱ εὐγενεῖς ὑπηρέτου
γονυκετεῖς τὸν ἡγεμόνα καὶ ἐν τοῖς κα-
θημερινοῖς ἀρίστοις. Οἱ Ρωμαῖοι δὲν
προσῆρχοντο εἰς γεῦμα ἢ περιβεβλημένοι
ιδιάζουσαν τινὰ ἐσθῆτα, ὀνομαζομένην
vestis cœnatoria, triclinaria, convi-
vialis, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λευκὴν. Παρὰ
τοῖς Σιβαρίταις αἱ γυναῖκες προσεκα-
λοῦντο ἐν ἔτος πρὶν εἰς τὰ συμπόσια

καὶ συσσίτια ὅπως διαρκούντος τοῦ χρο-
νικοῦ τούτου διαστήματος παρασκευά-
σαι πολυτελεῖς ἱματισμοὺς καὶ βαρύ-
τιμα κοσμήματα. Ἐν Ἀθήναις μεγαλο-
πρεπῆ ἐπιδόρπια διεδέχοντο μετριώτατα
γεύματα. Ἐν Ρώμῃ οἱ συνδαιτυμόνες
ἐκόμιζον μετ' αὐτῶν τὸ τραπεζομάν-
δηλον. Ἐν Ἑλλάδι, ὡς ἐν Ρώμῃ, μό-
λις ἀρξασμένου τοῦ ἀρίστου, ἐκληροῦτο
βασιλεὺς τις ἢ ἀντιθέτο εἰς διακεκρι-
μένον τι πρόσωπον ἢ διέυθυνσις τοῦ συμ-
ποσίου, τῇ ψήφῳ τῶν εὐωχομένων. Ὁ
βασιλεὺς οὗτος διώριζε τὰς μετέπειτα
διασκευάσεις καὶ ἐπέβαλλε τὰς ποινὰς
εἰς τοὺς πρὸς τὴν ἐθιμοτυπίαν προσ-
κρούοντας. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν
οἱ συνδαιτυμόνες ἀπῆγον μετ' ἑαυτῶν,
μετὰ τὸ ἄριστον, πάντα τὰ ὑπολειφθέντα
ἐδέσματα. Ἐν Ρώμῃ καὶ ἐν Ἑλλάδι ὁ
προπίνων ὑπὲρ ἑνὸς τῶν συνδαιτυμόνων
ἐρρόφα ὀλίγον ἐκ τοῦ ποτηρίου του,
προσφέρων τοῦτο ἀκολούθως εἰς τὸν ὑ-
πὲρ οὗ ἐγένετο ἡ πρόποσις ὅπως τὸ
κενώσῃ, ἐνίοτε δὲ ἕκαστος τῶν συν-
δαιτυμόνων ἔπινε ἀναλόγως ἐκ τοῦ
οὕτω πως περιφερομένου ποτηρίου. Παρὰ
τοῖς αὐτοῖς ἔθνεσι τὸ ἐστιατόριον ἐρ-
ραίνετο διὰ κρίνων καὶ ρόδων, οἱ συν-
δαιτυμόνες καὶ αὐτοὶ οἱ ὑπνέται ἔ-
φερον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στεφάνους ἀν-
θέων, ἅπερ, κατὰ τὴν δοξασίαν αὐτῶν,
κατέστελλον διὰ τῆς δροσώδους αὐτῶν
εὐωδίας τοὺς ἐκ τοῦ οἴνου προερχομέ-
νους ἀτμούς. Πάντα ταῦτα τὰ ἔθιμα
πόρρω ἀπέχουσι θεβαίως τῆς κοσμι-
ότητας καὶ φιλοφροσύνης, αἵτινες προ-
τίτανται τῶν σημερινῶν εὐρωπαϊκῶν ἀ-
ρίστων· πιστεύομεν ὁμως ὅτι ὁ νεώτε-
ρος πολιτισμὸς οὐδὲν ἐξέυρεν ἀβροφρονέ-
στερον τοῦ ἔθους ἐκείνου τῶν ἀρχαίων
Ρωμαίων, οἵτινες προσκαλοῦντες εἰς γεῦμα
διακεκριμένον τι πρόσωπον, ἀνέθετον
αὐτῷ τὴν τῶν δημοτραπέζων ἐκλογὴν
οἵτινες ἐν δόμῳ τούτου προσεκαλοῦν-
το ἀκολούθως ἵνα προσέλθωσιν εἰς τὸ
ἄριστον.

==

Ὁ εὐφυὴς τῆς Μητροματίας συγ-